

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.006.02.2023

Pan
Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
w Gdańsku
ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.106.2023
Komisji Rozstrzygającej z dnia 22 sierpnia 2023 r.

P/23/060 – Wykrywanie i przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalni

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego (dalej: „Urząd”) ul. Okopowa 21/27, 81-810 Gdańsk
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysław Struk, Marszałek Województwa Pomorskiego, od 26 listopada 2018 r. (dalej: „Marszałek”)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalin z naruszeniem warunków koncesji. 2. Realizacja zadań dotyczących identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalin z naruszeniem warunków koncesji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2023 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych tj. do 26 kwietnia 2023 r.) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rafał Wieczorkowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/51/2023 z 21 lutego 2023 r. 2. Radosław Sobuś, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/52/2023 z 21 lutego 2023 r.

(akta kontroli str.1-6)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Urzędzie stworzono warunki organizacyjne umożliwiające prawidłową realizację zadań dotyczących wykrywania i przeciwdziałania eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji. Zadania w tym zakresie przypisano wyodrębnionej komórce organizacyjnej, a pracownicy realizujący te zadania, posiadali odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Zapewniono im możliwość korzystania z odpowiedniego, sprawnego technicznie sprzętu do kontroli miejsc wydobywania kopalni. W Urzędzie wprowadzono procedury dotyczące realizacji zadań z zakresu geologii.

Na ogół prawidłowo realizowano zadania w zakresie identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji. Badanie wybranych 42 decyzji dotyczących koncesji, wydanych w okresie objętym kontrolą wykazało, że poza sześcioma przypadkami, ich kopie przekazano do Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego (dalej: „PIG”) w wymaganym terminie. Nie przekazano do PIG kopii jednej decyzji. Badanie siedmiu decyzji o stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji wykazało, że w dwóch przypadkach wydano je ze zwłoką wynoszącą 276 i 352 dni od upływu daty ich wygaśnięcia. Schemat procedur kontroli przedsiębiorców Urząd udostępnił na stronie podmiotowej BIP dopiero w wyniku kontroli NIK. Badanie wybranych 40 postępowań kontrolnych przestrzegania warunków udzielonych koncesji wykazało, że kontrole podejmowano zasadnie i, poza dwoma przypadkami, przeprowadzono i udokumentowano je prawidłowo. Wykorzystywano dostępne środki w celu wyegzekwowania usunięcia stwierdzonych naruszeń. Spośród pięciu przypadków naruszeń warunków koncesji kwalifikowanych jako rażące, w dwóch przypadkach Geolog Wojewódzki nie ustalił opłaty dodatkowej w łącznej wysokości 640,58 tys. zł. Pomimo rażącego naruszenia warunków określonych w koncesji w tych pięciu przypadkach zaniechano przeprowadzania czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia ani nie składano zawiadomień do Policji lub prokuratora. Badanie akt wybranych 10 przedsiębiorców zobowiązanych do przedłożenia informacji o zmianach zasobów za lata 2019-2020 wykazało, że w Urzędzie nie przeprowadzono czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia ani nie składano zawiadomień do Policji lub prokuratora w przypadku niewywiązywania się przez przedsiębiorców z tego obowiązku. W Urzędzie rzetelnie zweryfikowano informacje ww. przedsiębiorców o opłatach eksploatacyjnych należnych za ww. lata. W przypadku wniesienia opłaty eksploatacyjnej po wymaganym terminie lub w wysokości innej niż wymagana (poza jednym wymaganym przypadkiem) należną wysokość opłat określono w drodze decyzji. Urząd informował (poza jednym przypadkiem) Okręgowy Urząd Górniczy w Gdańsku (dalej „OUG”) o stwierdzeniu wydobywania kopalni bez koncesji lub naruszeń w zakresie właściwości OUG. Jedną skargę dotyczącą naruszeń warunków koncesji, która wpłynęła w okresie objętym kontrolą, załatwiono rzetelnie i terminowo.

---

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalin z naruszeniem warunków koncesji

Opis stanu faktycznego

1.1. Wg stanu na koniec poszczególnych lat 2019-2022 i do 1 marca 2023 r: obowiązywało odpowiednio: 169, 182, 183, 182 i 181 koncesji na wydobywanie kopalin (dalej: „koncesja”). W ww. okresie:

- do Urzędu wpłynęło 78 wniosków o udzielenie koncesji (w kolejnych latach kontrolowanego okresu: 23, 22, 13, 17 i trzy),
- wydano 63 koncesje (w poszczególnych latach 2019-2022 odpowiednio: 19, 22, dziewięć i 13 koncesji; w 2023 r. nie wydano koncesji),
- w dziewięciu sprawach odmówiono udzielenia koncesji (w poszczególnych latach 2019-2022 odpowiednio w: jednej, trzech, dwóch i trzech),
- wygaszeniu uległy 33 koncesje (po siedem w latach 2019-2021, 11 w 2022 r. i jedna w 2023 r.),
- cofnięto sześć koncesji (po dwie w 2020 i 2022 r. i po jednej w 2021 i 2023 r.),
- wydano 77 decyzji w sprawie zmiany lub przeniesienia koncesji (w kolejnych latach: 17, 25, 13, 20 i dwie),
- zaopiniowano 63 wnioski o udzielenie koncesji przez starostów⁴ (w kolejnych latach: 14, 21, 11, 16 i jeden).

(akta kontroli str. 7)

1.2 W okresie objętym kontrolą w Urzędzie zatrudniona była osoba na stanowisku geologa wojewódzkiego (dalej: „Geolog Wojewódzki”) na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy⁵. Geolog Wojewódzki posiadał wymagane⁶ wyższe wykształcenie i doświadczenie zawodowe⁷.

(akta kontroli str. 8, 11)

1.3. Geolog Wojewódzki posiadał wykształcenie wyższe w kierunku górnictwo i geologia oraz kwalifikacje w zawodzie geolog w zakresie czynności polegających na wykonywaniu, dozorowaniu i kierowaniu pracami geologicznymi w kategoriach określonych w art. 50 ust. 2 pkt. 3 i 5-7 Prawa geologicznego⁸, tj. w kategorii:

- III⁹ (od 22 czerwca 2009 r.),
- V¹⁰ (od 16 grudnia 2002 r.),
- VI¹¹ (od 22 czerwca 2009 r.),

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r poz. 1072, ze zm.) – dalej „Prawo geologiczne” - udzielenie koncesji przez starostę wymaga opinii marszałka województwa.

⁵ Od 1 marca 2012 r.

⁶ Wymagane załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 1960).

⁷ 11 lat i pięć miesięcy, kolejno na stanowiskach: górnik geolog, geolog dokumentator, dyrektor ds. geologii.

⁸ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r poz. 633) - dalej: „Prawo geologiczne”.

⁹ Poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej.

¹⁰ Poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód podziemnych, z wyjątkiem wód leczniczych, wód termalnych i solankę, określanie warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym: wykonywaniem odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi, wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji lub podziemnym składowaniem odpadów, składowaniem odpadów na powierzchni, ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, oraz wykonywanie i dokumentowanie prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, a także projektowanie i wykonywanie otworów obserwacyjnych.

– VII¹² (od 25 maja 2004 r.).

(akta kontroli str.8, 12-15)

1.4. Zadania dotyczące udzielania koncesji i ich monitorowania, zostały w Urzędzie przypisane Referatowi Geologii w Departamencie Środowiska i Rolnictwa (dalej: „Departament Środowiska”).

W Referacie Geologii (dalej również: „Referat”) aktualnie zatrudnionych było pięciu pracowników (główny specjalista, dwóch starszych specjalistów i dwóch podinspektorów – dalej” pracownicy”) oraz Geolog Wojewódzki. Ww. pracownicy zajmowali się udzielaniem koncesji i monitorowaniem ich przestrzegania.

Zakres przypisanych Referatowi Geologii zadań znajdował odzwierciedlenie w zakresach czynności (obowiązków) pracowników tego Referatu, ze wskazaniem spraw obejmujących: udzielanie, zmianę, wygaszanie, cofanie i przenoszenie koncesji na wydobywanie kopalin, a także sprawowanie nadzoru i kontroli w zakresie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności koncesyjnej, w tym m.in. ustalanie opłaty eksploatacyjnej za wydobywanie kopaliny z rażącym naruszeniem warunków koncesji. W przypadku Geologa Wojewódzkiego, w obszarze sprawowania nadzoru i kontroli, obowiązki o charakterze merytorycznym obejmowały również wstrzymywanie działalności lub podjęcie określonych czynności w celu doprowadzenia środowiska do właściwego stanu w razie stwierdzenia wykonywania działalności niezgodnie z koncesją oraz ustalanie opłaty za działalność z rażącym naruszeniem warunków koncesji w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin. Powierzone mu zadania dotyczyły również opiniowania koncesji na wydobywanie kopalin, wydawanych przez starostów. Ponadto w okresie objętym kontrolą Geolog Wojewódzki posiadał upoważnienie Marszałka m.in. do załatwiania w imieniu Marszałka spraw administracyjnych, w tym wydawania decyzji, w sprawach wynikających z Prawa geologicznego, należących do kompetencji marszałka województwa.

(akta kontroli str.8-11, 61-212)

1.5. Pracownicy Referatu Geologii posiadali kwalifikacje zapewniające rzetelne wykonywanie zadań. W okresie objętym kontrolą zadania Referatu realizowało sześciu pracowników w 2020 r. i pięciu w pozostałych latach. Wszyscy posiadali wykształcenie wyższe kierunkowe¹³ bądź pokrewne¹⁴. Czterech z aktualnie zatrudnionych pracowników posiadało doświadczenie zawodowe z poprzednich zakładów pracy, a jeden uczestniczył w projekcie badawczym na wyższej uczelni. Dwóch z ww. pracowników posiadało również kwalifikacje do wykonywania czynności w zakresie prac geologicznych w kategorii XIII¹⁵.

---

¹¹ Określanie warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby: zagospodarowania przestrzennego, posadawiania obiektów budowlanych, w tym posadawiania obiektów budowlanych zakładów górniczych i budownictwa wodnego, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji lub podziemnego składowania odpadów, składowania odpadów na powierzchni, poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, a także podziemnego składowania dwutlenku węgla.

¹² Kategoria VII - określanie warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby: zagospodarowania przestrzennego, posadawiania obiektów budowlanych, z wyjątkiem posadawiania obiektów budowlanych zakładów górniczych oraz budownictwa wodnego.

¹³ Odpowiednio na kierunku: górnictwo i geologia – z tytułem zawodowym magistra inżyniera (jedna osoba), geotechnika – z tytułem zawodowym magistra inżyniera wraz z ukończeniem studiów podyplomowych w zakresie geologii (jedna osoba), geologia – z tytułem zawodowym magistra (trzy osoby).

¹⁴ Na kierunku oceanografia i geografia – z tytułem zawodowym magistra (dwie osoby).

¹⁵ W brzmieniu określonym w art. 17 pkt 2 lit. b tiret 4 w związku z art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505): Kategoria XIII - wykonywanie czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań wymienionych w pkt 9 (kategoria IX), a także kierowanie w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m.

Ww. pracownicy byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

W kontrolowanym okresie pracownicy Referatu Geologii wzięli udział w następujących szkoleniach, konferencjach oraz seminarium mających na celu podnoszenie ich kompetencji:

- w 2019 r. – w szkoleniu dotyczącym oprogramowania geoinformacyjnego QGIS uczestniczyło trzech pracowników i Geolog Wojewódzki, w szkoleniu dotyczącym oprogramowania modelowania wód gruntowych Visual Modflow uczestniczył jeden pracownik), a w szkoleniu dotyczącym postępowań administracyjnych uczestniczył jeden pracownik),
- w 2020 r. – w szkoleniu dotyczącym tworzenia dokumentów WORD i PDF oraz redagowania treści strony internetowej uczestniczył jeden pracownik,
- w 2021 r. – w seminarium zakresu metodyki rozpoznawania i dokumentowania złóż kopalin oraz geologicznej obsługi kopalń uczestniczył jeden pracownik,
- w 2022 r. – w szkoleniu z zakresu zabezpieczenia złóż kopalin jako postawy bezpieczeństwa surowców mineralnych uczestniczyło dwóch pracowników, w szkoleniu dotyczącym aplikacji i portali mapowych PIG uczestniczył jeden pracownik; w konferencji „Współczesna geologia samorządowa” uczestniczyło dwóch pracowników, a w konferencji dotyczącej osuwisk wziął udział Geolog Wojewódzki.

W 2023 r. (do 1 marca) pracownicy Referatu Geologii i Geolog Wojewódzki nie brali udziału w szkoleniach, kursach, seminariach czy konferencjach.

Z wyjaśnień czterech pracowników¹⁶ wynikało, że w ich ocenie wskazany jest udział w szkoleniach bądź kursach mających na celu podnoszenie kompetencji dotyczących monitorowania przestrzegania warunków koncesji. Dodali przy tym, że wykrywanie nielegalnego wydobycia kopalin nie należy do zadań organu koncesyjnego, jakim jest Marszałek. Nie zgłaszali oni potrzeby podnoszenia kwalifikacji w inny sposób niż uczestniczenie w szkoleniach wskazanych przez pracodawcę.

Niezależnie od powyższego, dla pracowników i Geologa Wojewódzkiego określono plany rozwoju zawodowego, które przewidywały udział w szkoleniach, kursach i konferencjach.

(akta kontroli str. 8-11, 16-59)

1.6. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie obowiązywało 21 procedur dotyczących realizacji zadań z zakresu geologii, min¹⁷:

- „Zatwierdzanie dokumentacji geologicznych i dodatków do dokumentacji”,
- „Przenoszenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie oraz wydobywanie kopalin podstawowych i pospolitych w zakresie nie zastrzeżonym dla ministra właściwego do spraw środowiska lub starosty”,
- „Kompletowanie i przesyłanie dokumentów do rejestru obszarów górniczych”,

¹⁶ W trakcie prowadzonej kontroli jeden ze wskazanych pracowników przebywał na długotrwałej absencji chorobowej.

¹⁷ Ponadto procedury: „Wydawanie decyzji administracyjnej zatwierdzającej projekt robót geologicznych lub dodatek do projektu, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji”, „Rejestrowanie dokumentacji geologicznych innych w zakresie nie zastrzeżonym dla ministra właściwego do spraw środowiska lub starosty”, „Przyjmowanie dodatków do projektów zagospodarowania złóż”, „Stwierdzanie kwalifikacji geologicznych osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień do wykonywania czynności dozoru geologicznego oraz uprawnień do kierowania w terenie robotami górniczymi”, „Prowadzenie ewidencji informacji geologicznej”, „Nakazywanie w drodze decyzji za wynagrodzeniem dodatkowych prac geologicznych, podmiotom wykonującym prace geologiczne”, „Nieodpłatne udostępnianie informacji geologicznej stanowiącej własność Skarbu Państwa”, „Odpłatne udostępnianie informacji geologicznej stanowiącej własność Skarbu Państwa”, „Uzgadniania warunków zabudowy dla inwestycji w odniesieniu do udokumentowanych złóż kopalin, udokumentowanych wód podziemnych”, „Uzgadnianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy”, „Opiniowanie studium kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy” i „Odwołanie od decyzji”.

- „Opiniowanie koncesji na wydobywanie kopalin wydawanej przez starostę”,
- „Udzielanie koncesji na wydobywanie kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej”,
- „Zmiany koncesji na wydobywanie kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej”,
- „Stwierdzenie wygaśnięcia koncesji na wydobywanie kopalin podstawowych i pospolitych w zakresie nie zastrzeżonym dla ministra właściwego do spraw środowiska lub starosty”,
- „Ustalanie półrocznej należnej opłaty eksploatacyjnej za wydobywanie kopalin”,
- „Ustalania dodatkowej opłaty za działalność wykonywaną z rażącym naruszeniem warunków określonych w koncesji lub zatwierdzonym projekcie robót geologicznych”.

(akta kontroli str. 213-326, 332-334)

1.7. W okresie objętym kontrolą pracownicy Referatu Geologii byli wyposażeni w sprawny technicznie sprzęt:

- komunikator satelitarny GPS doraźnie wykorzystywany do kontroli zakładów górniczych, w szczególności do weryfikacji roboczej granicy pomiaru i terenu geologicznego,
- zestaw wiertniczy wykorzystywany do sprawdzania (w miarę technicznych możliwości) zasobów przekwalifikowanych na pozabilansowe lub nieprzemysłowe, niewyekspluatowanych zasobów złoża, sprawdzania strat eksploatacyjnych i wykrywania nielegalnej gospodarki odpadami,
- świstawkę piezometryczną służącą do sprawdzania poziomu wód gruntowych w zakładach objętych siecią monitoringu lokalnego, korzystających z ujęć zakładowych.

Ww. sprzęt nie wymagał przeprowadzania przeglądów technicznych.

Z wyjaśnień Geologa Wojewódzkiego wynikało, że w okresie poprzedzającym przyjęcie do użytkowania ww. urządzeń, pracownicy Referatu Geologii nie korzystali z innego sprzętu służącego realizacji zadań objętych kontrolą, natomiast w sytuacjach wątpliwych zwracano się z wnioskiem o pomoc do OUG. Dodał, że pomiary geodezyjne może wykonywać tylko uprawniona służba geodezyjna, którą dysponuje np. urząd górniczy.

Pracownicy Referatu Geologii nie korzystali z: tachimetru, inklinometru, niwelatora bądź dalmierza laserowego. Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że są to narzędzia geodezyjne i obsługa tego typu sprzętu jest dedykowana osobom posiadającym wykształcenie z dziedziny geodezji. W związku z powyższym, w sytuacji korzystania z tego rodzaju sprzętu przez geologa, należy je traktować tylko pomocniczo, celem uniknięcia zarzutu obsługi sprzętu przez osoby nieuprawnione, natomiast w pilnych sprawach korzysta się z pomocy Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Gdańsku¹⁸.

Geolog Wojewódzki stwierdził, iż przydatnymi narzędziami byłyby: tomograf elektrooporowy, georadar i sejsmograf. Dodał, że kontrola podmiotów wydobywających kopaliny jest zadaniem marszałków województw z zakresu administracji rządowej¹⁹, finansowanym z budżetu państwa środkami otrzymanymi w ramach dotacji celowej²⁰. Wyjaśnił: „Co roku tut. Urząd otrzymuje Informację Wojewody o wysokości dotacji celowych ujętych w ustawie budżetowej, których wysokość jest niewystarczająca na realizację zadań w zakresie działalności

¹⁸ Jednostka Samorządu Województwa Pomorskiego.

¹⁹ Art. 156 ust. 3 Prawa geologicznego.

²⁰ Art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r., poz.2267).

organów administracji geologicznej, a w szczególności na wyposażenie w sprzęt wykorzystywany do kontroli podmiotów wydobywających kopaliny”.

Dyrektor Departamentu Środowiska wyjaśnił: „Sprzęt aktualnie pozostający do dyspozycji pracowników, pod względem ilości i rodzaju, jest wystarczający do realizacji zadań objętych kontrolą. Sprzęt zaproponowany przez Geologa Wojewódzkiego byłby przydatny i wpłynąłby na usprawnienie realizowanych zadań. Obecnie przedmiotowe zadania realizowane są bez udziału przedmiotowego sprzętu, co wymaga większego nakładu pracy urzędników. Jednocześnie wskazują, że tutejszy urząd nie otrzymuje środków na zakup sprzętu do realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej.”

W okresie objętym kontrolą wydatki na wyposażenie wyniosły łącznie 20,1 tys. zł i dotyczyły ww. sprzętu będącego na wyposażeniu pracowników. Z wyjaśnień Geologa Wojewódzkiego wynikało, że w sytuacji niewystarczających środków z dotacji celowej, zakupu sprzętu dokonano ze środków wygospodarowanych z przypadających samorządowi województwa 15% wpływów z opłaty eksploatacyjnej z tytułu koncesji poszukiwawczo-rozpoznawczej złóż węglowodorów²¹.

(akta kontroli str.336-348)

1.8. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie były prowadzone kontrole bądź audyty dotyczące eksploatacji kopalni i nadzoru geologicznego.

Na rok 2023 zaplanowano²² w Referacie Geologii audyt wewnętrzny dotyczący: oceny procesów z zakresu geologii²³ oraz oceny procesów z zakresu kontroli zarządczej/bezpieczeństwa informacji²⁴. W związku z niniejszą kontrolą NIK, audyt w powyższym zakresie został zawieszony. W latach 2019-2022 nie planowano audytów związanych z zadaniami dotyczącymi geologii.

(akta kontroli str.348-412)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie organizację w Urzędzie zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji. Zadania w tym zakresie przypisano Referatowi Geologii kierowanemu przez Geologa Wojewódzkiego oraz pracownikom tego referatu. Geolog Wojewódzki i pracownicy Referatu, posiadali odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. W Urzędzie wprowadzono procedury dotyczące realizację zadań z zakresu geologii. Pracownicy Referatu Geologii korzystali ze sprawnego technicznie sprzętu, wystarczającego do kontroli miejsc wydobywania kopalni, przy czym Geolog Wojewódzki wskazał na zasadność wyposażenia w dodatkowy sprzęt, który usprawniłby realizację zadań.

²¹ Art. 141 ust. 1a w związku z art. 134 ust. 1 i art. 137 ust. 2a Prawa geologicznego.

²² Zgodnie z Załącznikiem nr 1 – *Plan audytu na rok 2023* do Zarządzenia Nr 56/22 Marszałka Województwa Pomorskiego z 23 grudnia 2022 r. w sprawie zatwierdzenia Planu audytu wewnętrznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na 2023 r.

²³ Prawidłowość przebiegu postępowań w sprawie udzielania/zmiany koncesji na wydobywanie kopalni ze złóż objętych prawem własności nieruchomości gruntowej (proces wydawania decyzji/proces odwoławczy).

²⁴ Środowisko kontroli w Referacie Geologii, m.in. środowisko wewnętrzne, w tym organizacja nadzoru geologicznego: podział zadań administracji geologicznej z zastosowaniem wymogów ustawowych (art. 156 ust. 2 pkt 2 Prawa geologicznego).

2. Realizacja zadań dotyczących identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalin z naruszeniem warunków koncesji

Opis stanu faktycznego

2.1. Stosownie do art. 152a ust. 4 w związku z art. 162 ust. 1 pkt 8 i art. 163 ust. 1 Prawa geologicznego, organ koncesyjny przekazuje państwowej służbie geologicznej (PIG) dokumenty stanowiące podstawę dokonania wpisu do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, w tym mapy obszarów górniczych. Stosownie do § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestru obszarów górniczych²⁵, organ koncesyjny przekazuje PIG dokumenty określone w § 4 ust. 2 (w tym określone w § 4 ust. 2 pkt 1 kopie decyzji o udzieleniu koncesji, a jeżeli zostały wydane: decyzji o zmianie lub przeniesieniu koncesji, decyzji o cofnięciu albo stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji) w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzje wskazane w § 4 ust. 2 pkt stały się ostateczne.

Zgodnie z obowiązującą w Urzędzie procedurą „Kompletowanie i przesyłanie dokumentów do rejestru obszarów górniczych” decyzje wraz z załączonymi dokumentami (mapami) powinny być przekazane bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż 14 dni od daty uprawomocnienia się koncesji. Przekazanie następuje za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, które bez zwłoki powinno być dołączone do akt sprawy.

Zgodnie z zakresami obowiązków, za kompletowanie i przesyłanie danych do rejestru obszarów górniczych odpowiadali pracownicy Referatu Geologii, a nadzór na realizacją ww. zadań sprawował Geolog Wojewódzki.

(akta kontroli str. 178-207, 239-243)

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że kopie wydanych decyzji były przekazywane bezzwłocznie do PIG, natomiast dokumenty stanowiące podstawę dokonania wpisu do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, w tym mapy obszarów górniczych były przekazywane po uprawomocnieniu się decyzji.

(akta kontroli str. 476, 480)

Badanie 42 decyzji wydanych w okresie objętym kontrolą (25 o udzieleniu koncesji, pięciu o zmianie koncesji, jednej o przeniesieniu koncesji, czterech o cofnięciu koncesji i siedmiu o stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji) wykazało, że:

- w 35 przypadkach nie przekroczono terminu przekazania kopii decyzji PIG określonego w § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia,
- w siedmiu przypadkach kopie decyzji wysłano do PIG za pośrednictwem platformy ePUAP w ciągu trzech dni po wydaniu decyzji, ale nie uzyskano potwierdzenia ich odbioru, a PIG ich nie otrzymał za pośrednictwem tej platformy,
- w sześciu z ww. przypadków kopie decyzji przekazano PIG także pocztą, przy czym po terminie określonym w § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia (dwa, siedem, 10, 15, 56 i 499 dni po terminie), a w jednym przypadku kopii decyzji nie przekazano ponownie pocztą, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,

(akta kontroli str. 487-489, 526-528)

W sprawie braku potwierdzenia odbioru przez PIG kopii decyzji przesłanych za pośrednictwem platformy ePUAP, Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że w systemie było potwierdzenie wysłania na skrzynkę PIG w ePUAP, natomiast dane zwrotne pochodziły od innego właściciela skrzynki ePUAP. Sprawa była zgłaszana pionowi

²⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla (Dz. U. poz. 1469).

informatycznemu Urzędowi. Z uzyskanych informacji wynikało, że za niedostarczenie danych przez system ePUAP odpowiadał zarządzający platformą ePUAP i był to błąd systemu. Wyjaśnił, że wysyłając dokumenty za pośrednictwem platformy ePUAP zakładał, że platforma funkcjonowała prawidłowo i nie było konieczności sprawdzania dostarczenia dokumentów. Działania sprawdzające byłyby czasochłonne przez co wpływałyby na terminowość prowadzenia innych spraw.

(akta kontroli str. 466, 470-477, 481)

Badanie siedmiu ww. decyzji o stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji wykazało, że przyczynami wydania decyzji były:

- upływ ważności koncesji – w czterech przypadkach (w trzech przypadkach²⁶ decyzje wydano od 31 do 152 dni po upływie daty upływu ważności koncesji, a w jednym przypadku – opisanym w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” – po upływie 352 dni od daty upływu ważności koncesji),
- zgon przedsiębiorcy – w jednym przypadku (decyzje wydano po 276 dniach od dnia wygaśnięcia koncesji, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”),
- zaprzestanie działalności – w jednym przypadku (decyzję wydano po 98 dniach od dnia zaprzestania działalności²⁷),
- bezprzedmiotowość koncesji – w jednym przypadku (decyzje wydano po 28 dniach) na wniosek przedsiębiorcy, z powodu wykreślenia złoży z bilansu zasobów (złożę przestało istnieć).

(akta kontroli str. 553)

Geolog Wojewódzki odpowiedzialny wyjaśnił m.in., że przepis art. 38 ustawy Prawa geologicznego (Wygaśnięcie decyzji) nie wskazuje terminu w jakim powinno nastąpić stwierdzenie wygaśnięcia decyzji, a decyzja taka ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny. Decyzje wydawane były z urzędu, po okresowej weryfikacji koncesji, a Urząd nie weryfikował terminów ważności koncesji na bieżąco tylko okresowo. Dodał, że termin określony przepisami Kpa²⁸ jest terminem instrukcyjnym i do wydawania decyzji z urzędu stosuje się odpowiednio, ale trudno jednoznacznie określić początek biegu terminu (ustawa takiego w tych przypadkach nie stosuje).

(akta kontroli str. 554-556)

2.2. Do czasu niniejszej kontroli NIK w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu nie zamieszczono ogólnego schematu procedur kontroli działalności gospodarczej, wymaganych art. 47 ust. 3 Prawa przedsiębiorców²⁹, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 77, 111, 150, 529-533b)

W Urzędzie nie wprowadzono procedur kontroli prowadzonych przez Referat Geologii w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją.

(akta kontroli str. 213-326, 332-334)

Zastępca Sekretarza Województwa – Zastępca Dyrektora Generalnego oświadczyła m.in., że sposób przeprowadzania kontroli w podmiotach jest co do zasady określony w Prawie przedsiębiorców.

(akta kontroli str. 529-532)

²⁶ Odpowiednio decyzje: nr DROŚ-G.7422.2.37.2021 z 1 grudnia 2021 r. stwierdzająca wygaśnięcie koncesji z dniem 31 października 2021 r., nr DROŚ-G.7422.2.17.2019 z 6 czerwca 2019 r. stwierdzająca wygaśnięcie koncesji z dniem 5 stycznia 2019 r. i DROŚ-G.7422.2.38.2019 z 19 grudnia 2019 r. stwierdzająca wygaśnięcie koncesji z dniem 1 stycznia 2019 r.

²⁷ Decyzja nr DROŚ-G.7422.2.1.2021 z 8 kwietnia 2021 r. stwierdzająca wygaśnięcie koncesji z dniem 31 grudnia 2020 r.

²⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.) – dalej: „Kpa”.

²⁹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.).

2.3. Zgodnie z art. 47 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, kontrole działalności gospodarczej przedsiębiorców planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że ww. analizy w Urzędzie przeprowadza się nieformalne. Przeprowadza się je m.in. przez: bieżące monitorowanie i analizę wpływających dokumentów i informacji, w tym pochodzących od innych organów, śledzeniu doniesień prasowych oraz wymianę informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu. Wyjaśnił, że na tej podstawie ustalane są kryteria wyboru przedsiębiorców do kontroli:

- informacje o naruszeniach koncesji od innych organów,
- budzące wątpliwości dane sprawozdawcze w informacjach wymaganych przepisami działu VII Prawa geologicznego,
- dane pochodzące z innych źródeł (organy współdziałające jak np. Urząd Górniczy, Inspekcja Ochrony Środowiska, urzędy gmin, informacje od osób prywatnych).

(akta kontroli str. 323, 326-327, 332-334)

2.4. W okresie objętym kontrolą pracownicy Urzędu przeprowadzili 64 kontrole dotyczące wypełniania warunków udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin - w latach 2019-2022³⁰ kolejno: 25, 12, 16, 11, w tym:

- 48 kontroli planowych (w kolejnych latach: 18, dziewięć, 12 i siedem),
- pięć kontroli doraźnych (po jednej w latach 2019-2021 i dwie w 2022r.)
- 11 kontroli sprawdzających³¹ (po trzy w 2019 i 2021 r. i po dwie w 2020 i 2022 r.).

(akta kontroli str. 568-570)

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że planów kontroli nie sporządza się w Urzędzie w sposób sformalizowany. Kontrole doraźne są przeprowadzane w przypadku uzyskania informacji o możliwych naruszeniach warunków koncesji, a planowe obejmują koncesje, co do których na przestrzeni lat pojawiły się wątpliwości co do prawidłowości prowadzonej eksploatacji.

(akta kontroli str. 476-477, 482)

Badanie wybranych 21 z ww. 64 kontroli wykazało m.in., że wszczęto je w związku z:

- otrzymanymi informacjami o naruszeniach koncesji – w siedmiu przypadkach,
- wątpliwościami dotyczącymi danych sprawozdawczych – w ośmiu przypadkach,
- wątpliwościami wynikającymi z analizy dokumentacji złożonej w związku z wnioskiem o zmianę koncesji – w jednym przypadku,
- weryfikacja usunięcia naruszeń stwierdzonych w poprzedniej kontroli – w jednym przypadku.

W pozostałych czterech przypadkach kontrole wszczęto w ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad działalnością koncesjonowaną.

(akta kontroli str. 574)

2.5. Badanie dokumentacji 40 z ww. 64 kontroli przeprowadzonych przez pracowników Urzędu wykazało, że:

- w każdym przypadku pracownicy Urzędu posiadali ważne upoważnienie do kontroli,

³⁰ W 2023 r. - do 6 marca - kontroli nie przeprowadzono.

³¹ Przeprowadzone w wyniku wątpliwości, które powstały po analizie dokumentów (formularzy Z-1 – informacji o zmianach zasobów złoża, opłat eksploatacyjnych, zmian planów zagospodarowania złoża).

- w 39 przypadkach z czynności sporządzono protokół kontroli, który zawierał wszystkie elementy wymagane art. 154b Prawa geologicznego, przy czym w aktach spraw brak było potwierdzenia doręczenia protokołów kontroli, a w jednym przypadku, w którym czynności przeprowadzono bez udziału przedsiębiorcy lub jego przedstawiciela, sporządzono notatkę służbową zamiast protokołu,
- w 38 przypadkach, zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2 Prawa przedsiębiorców, kontrole wszczęto nie wcześniej niż 7 dni i nie później niż 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, a w dwóch przypadkach - opisanych w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” – kontrole przeprowadzono bez udziału przedsiębiorców, z czego w jednym przypadku – w dniu doręczenia mu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, a w drugim – w aktach brak było potwierdzenia, że przedsiębiorca został powiadomiony o zamiarze wszczęcia kontroli,
- w żadnym przypadku czas przeprowadzenia kontroli nie przekraczał czasu określonego w art. 55 Prawa przedsiębiorców.

(akta kontroli str. 568-571, 575-577, 590-602)

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że kopie protokołu kontroli otrzymuje przedsiębiorca, a podpis przedsiębiorcy na protokole jest dowodem wręczenia protokołu oraz zapoznania się z wnioskami kontrolnymi. Przedsiębiorca może do protokołu wnieść swoje uwagi, co jest odnotowywane w treści protokołu, jak i również odmówić podpisania protokołu, co również jest odnotowane. Protokoły z kontroli, w których nie uczestniczyli przedsiębiorcy ani osoby przez nich upoważnione, były doręczane w przypadku stwierdzenia naruszenia koncesji.

(akta kontroli str. 466-468, 476-479, 480-486, 579, 583-588)

2.6. Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że Urząd weryfikował, czy przedsiębiorcy prowadzący działalność wydobywczą w oparciu o udzielone koncesje, wydobywali kopaliny w granicach wyznaczonego obszaru górniczego. Weryfikacja ta opierała się na analizie danych z operatu ewidencyjnego złóż kopalin, który był udostępniany przez urząd górniczy lub przedsiębiorcę. Wydobywanie kopaliny w granicach wyznaczonego obszaru było weryfikowane podczas kontroli przedsiębiorców, w przypadku uzasadnionego podejrzenia przekroczenia tych granic. Weryfikacja prowadzona była na podstawie projektów zagospodarowania złoża, operatów ewidencyjnych oraz przy pomocy urządzenia GPS. W przypadku stwierdzenia naruszeń przedsiębiorcy byli wzywani do ich usunięcia pod rygorem zastosowania art.37 Prawa geologicznego (cofnięcie lub ograniczenie koncesji).

(akta kontroli str. 323-327, 476-477, 482)

W okresie objętym kontrolą Urząd stwierdził trzy przypadki naruszenia granic obszaru górniczego i terenu górniczego (w 2019 stwierdzono naruszenie granic obszaru górniczego w 2018 r., a w 2022 stwierdzono naruszenie granic obszaru i terenu górniczego w 2020 r. i w 2022 r.) oraz trzy przypadki naruszenia spągu³² udokumentowanego złoża (w 2019 r. stwierdzono naruszenie spągu w latach 2017-2019 r., w 2021 r. stwierdzono naruszenie spągu w 2020 r., a w 2022 r. stwierdzono naruszenie spągu w 2019 r.).

(akta kontroli str. 323-327, 476-477, 482-483, 505-525, 534-552, 603-829, 907-951)

2.7. Badanie akt dotyczących 21 kontroli przeprowadzonych przez pracowników Urzędu, dotyczących wypełniania warunków udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin, w tym 17, w których stwierdzono naruszenia i czterech, w których nie stwierdzono naruszeń wykazało, że:

³² Spąg - dolna powierzchnia warstwy skalnej, także powierzchnia odgraniczająca pokład od skał niżej leżących (patrz – <https://encyklopedia.pwn.pl/encyklopedia/sp%C4%85g.html>)

- w każdym wymagającym tego przypadku Urząd wezwał przedsiębiorcę do usunięcia uchybień lub przedsiębiorca zobowiązał się do tego w trakcie kontroli,
- w dziesięciu przypadkach przedsiębiorcy poinformowali o usunięciu naruszeń lub rozbieżności³³ wyjaśniono w trakcie kontroli, w jednym przypadku przedsiębiorca nie poinformował o usunięciu naruszeń, ale Urząd stwierdził ich usunięcie w wyniku powtórnej kontroli, w jednym przypadku stwierdzono brak podjęcia eksploatacji i koncesję przeniesiono na inny podmiot, w jednym przypadku w którym przedsiębiorca nie poinformował o usunięciu naruszeń, koncesję cofnięto, w jednym przypadku w trakcie kontroli przedsiębiorca zobowiązał się do usunięcia naruszeń³⁴, a sprawdzenie ich realizacji zaplanowano w ramach powtórnej kontroli w 2023 r., a w trzech przypadkach stwierdzono naruszenia w zakresie właściwości OUG.

(akta kontroli str. 476-486, 490-525, 568-571, 575-577, 903-906)

W okresie objętym kontrolą Geolog Wojewódzki cofnął pięć koncesji (trzy w 2020 r. i dwie w 2022 r.) z powodu trwałego zaprzestania działalności objętej koncesją, co ustalono w wyniku przeprowadzonych kontroli. W okresie objętym kontrolą nie wydano żadnej decyzji ograniczającej zakres koncesji.

(akta kontroli str. 557)

2.8. W okresie objętym kontrolą Geolog Wojewódzki wydał trzy decyzje w sprawie naliczenia opłaty dodatkowej za wydobywanie kopalin (jedną w 2019 r. z powodu prowadzenia wydobywania kopaliny poza obszarem górniczym i dwie w 2022 r. – z powodu wydobywania kopaliny poniżej spągu udokumentowanego złoża i z powodu prowadzenia wydobywania poza wyznaczonym obszarem i terenem górniczym). Decyzjami tymi naliczono opłaty w łącznej wysokości 1.261,8 tys. zł (1.141,2 tys. zł w 2019 r. i 120,6 tys. zł w 2022 r.). Badanie postępowań w sprawie naliczenia ww. opłat dodatkowych wykazało, że:

- opłaty te naliczono zgodnie z art. 139 ust. 3 pkt 3 i ust. 4 Prawa geologicznego stosując stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania,
- Urząd nie posiadał dowodów wniesienia ww. opłat, pomimo wymogu ich przedstawienia Urzędowi, wynikającemu z art. 139 ust. 5 Prawa geologicznego.

(akta kontroli str. 534-552)

Geolog Wojewódzki uznał, że jeżeli dowód opłaty nie został przedłożony, to opłata nie została wniesiona. Wyjaśnił, że nie podejmował działań w celu wyegzekwowania tych dowodów, ponieważ egzekucja tych należności zajmują się wierzyciele (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i gmina).

(akta kontroli str. 490, 495)

W wyniku kontroli przeprowadzonej w sierpniu 2022 r. stwierdzono przypadek naruszenia obszaru górniczego w 2022 r. Kontrola została wszczęta w związku z informacją z OUG o ww. naruszeniach stwierdzonych w wyniku przeprowadzonej przez OUG kontroli. Tymczasem ze sporządzonego na zlecenie przedsiębiorcy operatu ewidencyjnego wg stanu na koniec 2022 r. wynikało, że w 2022 r. nie naruszono obszaru górniczego.

(akta kontroli str. 505-512)

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że w trakcie ww. kontroli przedsiębiorca nie prowadził już eksploatacji złoża poza granicą obszaru górniczego i zobowiązał się do usunięcia naruszeń. W pierwszej kolejności wezwano go do przedłożenia operatu ewidencyjnego zasobów złoża wg stanu na 31 grudnia 2022 r.³⁵, ponieważ dopiero na jego podstawie można uzyskać dokładną informację o wielkości wydobywania poza

³³ Dotyczące danych ujętych w informacjach o opłatach eksploatacyjnych i informacjach o zmianach w zasobach złoża.

³⁴ Kontrola przeprowadzona w sierpniu 2022 r.

³⁵ Przedsiębiorca miał czas na sporządzenie operatu do 28 lutego 2023 r.

obszarem górniczym, określić wysokość opłaty eksploatacyjnej i naliczyć opłatę dodatkową. Wyjaśnił, że na podstawie ww. operatu zostaną podjęte dalsze działania, tzn. kolejna kontrola, decyzje dotyczące opłaty eksploatacyjnej, naliczenie opłaty dodatkowej oraz wezwanie do usunięcia naruszeń, jeżeli zostanie stwierdzone, że przedsiębiorca nie usunął naruszeń.

(akta kontroli str. 478-479, 484, 490-492, 499-500)

Ponadto w okresie objętym kontrolą stwierdzono dwa przypadki wydobywania kopaliny poniżej spągu udokumentowanego złoża, w których Geolog Wojewódzki nie ustalił opłaty dodatkowej, co opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 624-829, 907-951)

2.9. W okresie objętym kontrolą Geolog Wojewódzki wydał dwie decyzje dotyczące naruszenia warunków określonych w koncesji na wydobywanie kopaliny, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności (w 2019 i 2021 r.). Przedmiotem decyzji było wstrzymanie działalności i usunięcie stwierdzonych uchybień: prowadzenie działalności wydobywczej przez nieuprawniony podmiot, prowadzenie wydobywania w sposób niezgodny z koncesją (wykorzystania refulera do eksploatacji części zawodnionej złoża) i wydobywanie bez planu ruchu zakładu górniczego – w 2019 r. i naruszenie warunków odbudowy skarpy obszaru i terenu górniczego – w 2021 r.

(akta kontroli str. 558-563)

2.10. Urząd nie weryfikował, czy przedsiębiorcy, którym koncesja wygasła, cofnięto ją lub wstrzymano, zaprzestali wydobywania kopaliny.

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że decyzje dotyczące koncesji (w tym jej cofnięcia i wygaśnięcia) przesyła m.in. właściwym organom samorządowym i urzędowi górniczym. W przypadku zapadnięcia prawomocnej decyzji przedsiębiorca nie ma prawa prowadzić działalności koncesyjnej i w takim przypadku prowadzenie działalności podlega kompetencji urzędu górniczego na podstawie art.140 Prawa geologicznego. W sytuacji, w której urząd górniczy stwierdzi niezastosowanie się do decyzji wstrzymującej, powiadamia marszałka województwa. Powtórne kontrole przedsiębiorcy prowadzone przez Urząd były planowane zgodnie z harmonogramem działania zespołu. Dodał, że zadania Geologa Wojewódzkiego wykonywane były w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w oparciu o środki przekazywane na ten cel przez Wojewodę Pomorskiego, które co roku były niewystarczające, w związku z czym powtórne kontrole przedsiębiorcy uzależnione były od dostępności środków transportu w Urzędzie oraz od dyspozycyjności zespołu.

Wyjaśnił, że w przypadku powzięcia informacji o naruszeniu ustawy Urząd podejmował odpowiednie kroki, w zależności od stwierdzonych warunków i właściwości kompetencyjnych. Wyjaśnił także, że w okresie objętym kontrolą Urząd nie stwierdził przypadków wydobywania kopaliny pomimo cofnięcia, wygaśnięcia lub wstrzymania koncesji, ani nie otrzymywał od Okręgowego Urzędu Górniczego w Gdańsku (dalej: „OUG”) informacji o kontynuowaniu działalności wydobywczej pomimo cofnięcia, wygaśnięcia lub wstrzymania koncesji na wydobywanie kopaliny.

(akta kontroli str. 323, 328, 332, 335, 466-469)

Badanie dziewięciu decyzji o wygaśnięciu i cofnięciu koncesji wykazało, że ich kopie przekazano do OUG.

(akta kontroli str. 487-498)

2.11. Z wyjaśnień Geologa Wojewódzkiego wynikało, że w Urzędzie weryfikowano, czy przedsiębiorcy wywiązywali się z obowiązku przedłożenia informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny, o której mowa w art. 101 ust. 8 Prawa geologicznego. Na

podstawie deklarowanego wydobycia w danym roku prowadzono weryfikację tych informacji. Każdorazowo sprawdzano zgodność tych informacji z danymi dotyczącymi wniesionych opłat eksploatacyjnych – wartości były wpisywane do prowadzonej przez Urząd bazy danych z opłatami. Wyjaśnił, że w przypadku wystąpienia nieścisłości, przedsiębiorca był wzywany do złożenia wyjaśnień i/lub do złożenia operatu ewidencyjnego, na podstawie którego sporządza się taką informację. Dodał, że w związku z informacjami o zmianach zasobów złoża, w latach 2019-2023 w Urzędzie wszczęto 47 spraw.

(akta kontroli str. 323-328, 466-469)

Badanie dotyczące wywiązywania się z obowiązku przekazania Urzędowi informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny - dalej „informacja o zmianach zasobów” za lata 2019-2021, przez 10 wybranych przedsiębiorców, którzy w 2019 r. uzyskali koncesje na wydobycie kopaliny wykazało, że spośród 30 wymaganych informacji o zmianach zasobów, przekazano 28. Jeden przedsiębiorca nie złożył informacji za lata 2019-2020, przy czym nie prowadził w tych latach wydobycia kopaliny. Brak wydobycia stwierdzono na podstawie informacji dotyczących opłat za wydobytą kopalinę³⁶ (dalej: „informacja o opłatach”) złożonych na wezwanie Urzędu (w kwietniu i czerwcu) w związku z brakiem wpływu informacji o zmianach zasobów i informacji o opłatach. Spośród 28 złożonych informacji o zmianach:

- 21 zostało przekazanych do Urzędu w terminie do 15 marca, wymaganych art. 101 ust. 8 Prawa geologicznego, a siedem – po upływie ww. terminu, z czego – w jednym przypadku – 70 dni po terminie, bez pisemnego wezwania przez Urząd, a w sześciu – 37-102 dni po terminie, po pisemnym wezwaniu (w kwietniu lub maju) przez Urząd,
- w przypadkach, w których nie przekazano Urzędowi informacji o zmianach zasobów (dwa przypadki) lub przekazano je z przekroczeniem ww. ustawowego terminu (siedem przypadków), Marszałek nie przeprowadził czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia ani nie złożył zawiadomień do Policji lub prokuratora, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
- w 27 przypadkach w informacjach o zmianach zasobów wykazano taką samą ilość wydobytej kopaliny, co w informacji o opłatach, a w jednym przypadku wykazano w nich inną ilość wydobytej kopaliny od wykazanej w informacjach o opłatach.

(akta kontroli str. 579-581, 830-831, 834-883)

Ponadto badanie akt sprawy dotyczącej stwierdzenia naruszenia obszaru górniczego przez jednego z przedsiębiorców w 2022 r., opisanej w pkt. 2.8 niniejszego wystąpienia pokontrolnego wykazało, że przedsiębiorca ten także nie przekazał do Urzędu wymaganej informacji o zmianach zasobów w 2022 r.

(akta kontroli str. 476-478, 484, 505-525, 579-581)

2.12. Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że w Urzędzie weryfikacja realizacji przez przedsiębiorców obowiązku informacyjnego w zakresie wniesionych opłat eksploatacyjnych odbywała się w oparciu o zestawienie zmian zasobów, a w wątpliwych przypadkach o dane zawarte w operatach ewidencyjnych.

(akta kontroli str. 323-324, 328-329)

Badanie dotyczące wywiązywania się z obowiązku przedstawienia Urzędowi dowodów wpłat opłaty eksploatacyjnej, a także informacji o opłatach

---

³⁶ Informacja zawierająca dane identyfikujące przedsiębiorcę, nazwę złoża, numer koncesji na wydobywanie kopaliny z tego złoża, rodzaj i ilość kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym, przyjętą stawkę oraz wysokość ustalonej opłaty, wymagana art. 137 ust. 3 Prawa geologicznego.

eksploatacyjnych za lata 2019-2021³⁷, przez 10 wybranych przedsiębiorców, którzy w 2019 r. uzyskali koncesje na wydobycie kopaliny (objętych badaniem w pkt. 2.11. niniejszego wystąpienia pokontrolnego), wykazało m.in., że:

- we wszystkich wymaganych przypadkach przedstawiono informacje o opłatach, wymagane art. 137 ust. 3 i 4 Prawa Geologicznego – łącznie 63 (w tym jedna informacja korygująca),
- w 12 przypadkach informacje o opłatach wpłynęły do Urzędu w terminie określonym w art. 137 ust. 2 ww. ustawy,
- w 44 przypadkach informacje o opłatach wpłynęły do Urzędu od jednego do 58 dni po ww. terminie, przy czym w 15 przypadkach opłaty wniesiono terminowo, w siedmiu opłaty wniesiono od 3 do 58 dni po wymaganym terminie, a w 22 przypadkach dotyczyły one braku wydobycia,
- we wszystkich przypadkach wyliczono opłatę eksploatacyjną stosując odpowiednią stawkę eksploatacyjną³⁸,
- w sześciu przypadkach informacje o opłatach nie wpłynęły, w związku z czym ich wysokość określono w drodze decyzji.

(akta kontroli str. 830, 832-833)

2.13. Stosownie do art. 138 Prawa geologicznego, w razie stwierdzenia, że przedsiębiorca nie dokonał wpłaty opłaty w terminie albo dokonał wpłaty w wysokości innej niż należna, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy.

W okresie 2019-2023 (do 31 marca) wydano 477 decyzji określających opłaty eksploatacyjne w łącznej wysokości 14.960,32 tys. zł – w kolejnych latach: 139 decyzje na kwotę 5.111,08 tys. zł, 98 decyzji na kwotę 2.429,47 tys. zł, 124 decyzji na kwotę 3.433,88 tys. zł, 102 decyzje na kwotę 3.341,57 tys. zł i 14 decyzji na kwotę 644,31 tys. zł.

(akta kontroli str. 884)

Badanie, o którym mowa w pkt. 2.12. niniejszego wystąpienia pokontrolnego wykazało ponadto, że:

- w sześciu przypadkach przedsiębiorcy nie przedstawili kopii dowodów wpłat opłaty eksploatacyjnej, ale Geolog Wojewódzki określił jej wysokość w drodze decyzji,
- w jednym przypadku opłatę wniesiono trzy dni po wymaganym terminie, w sześciu przypadkach opłaty wniesiono od 14 do 56 dni po wymaganym terminie, ale Geolog Wojewódzki określił ich wysokość w drodze decyzji, a w pozostałych przypadkach opłaty wniesiono terminowo,
- w jednym przypadku, opisanym w pkt 2.11 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, wykazana ilość kopaliny wydobytej ciągu danego roku była niezgodna z ilością wykazaną w informacji o zmianach zasobów, ale pomimo wymogu wynikającego z art. 138 Prawa Geologicznego, Geolog Wojewódzki nie określił wysokości opłaty eksploatacyjnej w drodze decyzji, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. W pozostałych przypadkach wykazana ilość kopaliny wydobytej ciągu danego roku zgodna była z ilością wykazaną w informacjach o zmianach zasobów.

(akta kontroli str. 830, 832-883)

³⁷ Zgodnie z art. 137 ust. 1 Prawa geologicznego, okresem rozliczeniowym z tytułu opłaty eksploatacyjnej jest półrocze liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia.

³⁸ Określona odpowiednio w: obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 16 lipca 2018 r. w sprawie stawek opłat na rok 2019 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górnictwa (Dz. Urz. poz. 725), obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 17 września 2019 r. w sprawie stawek opłat na rok 2020 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górnictwa (Dz. Urz. Poz. 927) obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 28 września 2020 r. w sprawie stawek opłat na rok 2021 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górnictwa (Dz. Urz. Poz. 894).

2.14. W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków zarejestrowano jedną skargę dotyczącą zakresu niniejszej kontroli NIK, która wpłynęła do Urzędu w 2021 r.

Skargę załatwiono w sposób i terminie wymaganym art. 237 i 238 Kpa. Była to skarga na geologa wojewódzkiego, który zdaniem wnoszącego skargę nie tylko nie cofnął i nie wstrzymał koncesji przedsiębiorcy naruszającemu przepisy i warunki koncesji, a nawet ją rozszerzył. Doprowadziło to m.in. do strat w uprawach rolnych na nieruchomości użytkowanej przez skarżącego. Wniesioną skargę uznano za bezzasadną uzasadniając, że:

- koncesja wydana została w 2002 r i zmieniona w 2004 r. przez właściwego wówczas w sprawie Wojewodę Pomorskiego, a ówczesny geolog wojewódzki nie jest pracownikiem Urzędu,
- w 2014 r. została cofnięta przez Marszałka w związku z naruszeniami koncesji i przepisów Prawa geologicznego,
- skarżący nie miał tytułu prawnego do użytkowanej nieruchomości, która została naruszona wskutek działań przedsiębiorcy,
- Marszałek nie jest organem właściwym do oszacowania strat i oceny wpływu eksploatacji złoża na nieruchomość użytkowaną przez skarżącego.

(akta kontroli str.885-902)

2.15. W sprawie działań podejmowanych w Urzędzie z własnej inicjatywy w celu uzyskania informacji o przypadkach nielegalnej eksploatacji kopalni, Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że w Departamencie Środowiska odbywały się regularnie spotkania komórek organizacyjnych (m.in. w sprawie odpadów) i na bieżąco wymieniano informacje mogące stanowić podstawę do podjęcia odpowiednich działań. Informacje takie weryfikowano i przekazywano do urzędu górniczego w przypadku nielegalnej eksploatacji kopalni. Dodał, że zgodnie z art. 140 Prawa geologicznego, organem odpowiedzialnym w przypadkach nielegalnej eksploatacji kopalni jest właściwy urząd górniczy. Marszałek województwa był organem nadzoru tylko dla legalnej eksploatacji kopalni oraz naruszeń w udzielonych koncesjach.

(akta kontroli str. 323-324, 330-331)

2.16. Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że identyfikacja nielegalnej eksploatacji kopalni nie leży w kompetencji ustawowej Urzędu. W przypadku powzięcia informacji o nielegalnej eksploatacji kopalni, Urząd zgodnie z art. 65 Kpa, przekazywał informację do OUG.

(akta kontroli str. 332-335)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu wpłynęły cztery powiadomienia o nielegalnej eksploatacji kopalni (eksploatacji kopalni, na które nie udzielono koncesji): dwa w 2019 r. i po jednym powiadomieniu w 2020 i 2022 r. Urząd przekazał ww. zawiadomienia do OUG. Ponadto w 2021 r. wpłynęła do Urzędu prośba z Policji o wskazanie osoby właściwej do złożenia zawiadomienia w sprawie nielegalnego wydobycia kopalni. W odpowiedzi Urząd wskazał Policji OUG jako organ właściwy w sprawie.

(akta kontroli str. 428-468)

Badanie wybranych 21 kontroli opisanych w pkt 2.7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego wykazało, że w pięciu przypadkach stwierdzono naruszenia w zakresie właściwości OUG, przy czym:

- w trzech przypadkach poinformowano o nieprawidłowościach OUG,
- w jednym przypadku nie poinformowano OUG, ale przyczyną wszczęcia kontroli Urzędu była informacja o nieprawidłowościach stwierdzonych podczas kontroli OUG,

- w jednym przypadku nie poinformowano OUG o nieprawidłowościach stwierdzonych w wyniku kontroli przeprowadzonej z inicjatywy Urzędu, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 176-478, 484-485, 571-577)

W przypadkach, w których Urząd stwierdził naruszenie koncesji polegające na wydobyciu poza obszarem górniczym lub poniżej spagu złoża, opisanych w opisanych w pkt 2.8 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, nie przeprowadzono czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia ani nie złożono zawiadomień do Policji lub prokuratora, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 537-552, 558-563, 585-589)

2.17. Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że w Urzędzie prowadzono działania informacyjne i edukacyjne mające na celu przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalni, w oparciu o politykę środowiskową prowadzoną przez Departament Środowiska w Referacie Polityki Ekologicznej. Ponadto wyjaśnił, że w Urzędzie, we współpracy z OUG, odbywały się konferencje podczas których poruszano wspomniana tematykę. Dodał, że jednostki organizacyjne Urzędu, jak Dyrekcja Parków Krajobrazowych, w swej działalności edukacyjnej poruszały problemy nielegalnej eksploatacji kopalni.

(akta kontroli str. 323-324, 329)

Dyrektor Departamentu Środowiska wyjaśnił, że edukacją ekologiczną i przyrodniczą zajmowało się również Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego. Działania informacyjne i edukacyjne realizowane były przez drukowanie ulotek, publikacje tekstów edukacyjno-informacyjnych na portalach oraz mediach społecznościowych, organizację seminariów, konferencji i szkoleń, jak również spotkań z poszczególnymi jednostkami samorządów terytorialnych, również w formie dialogu terytorialnego, podczas których szeroko omawiane były aspekty przyrodnicze, w tym kwestie eksploatacji kopalni. Dodał, że nie przygotowano broszur, czy ulotek informacyjnych dedykowanemu tematowi eksploatacji kopalni.

(akta kontroli str. 413-427)

2.18. Urząd nie zawarł z innymi organami i instytucjami umów lub porozumień w zakresie współpracy dotyczącej wykrywania i przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji kopalni.

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że w tym zakresie Urząd współpracował m.in. z urzędem górniczym, Inspekcją Ochrony Środowiska, Policją, prokuraturą, urzędami gmin, dyrekcjami parków krajobrazowych. Współpraca ta miała charakter doraźny, na podstawie wymiany informacji. W przypadku potwierdzenia faktu nielegalnej eksploatacji kopalni, informacje te były przekierowane do odpowiedniego urzędu górniczego zgodnie z art. 140 Prawa geologicznego.

(akta kontroli str. 323-324, 329-330)

2.19. Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że w Urzędzie zidentyfikowano następujące utrudnienia związane ze sprawowaniem nadzoru nad podmiotami wydobywającymi kopaliny:

- nieterminowość sprawozdawcza,
- brak chęci współpracy przedsiębiorców z organami administracji,
- wykorzystywanie przez przedsiębiorców procedur odwoławczych w ewidentnie oczywistych sprawach administracyjnych,
- podważanie kompetencji organów administracji,
- niejednoznaczna wykładnia decyzyjna Ministerstwa Klimatu i Środowiska,
- przewlekłość postępowań w organach odwoławczych.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spośród 42 zbadanych spraw:
  - w sześciu³⁹ kopie decyzji przekazano do PIG po terminie 14 dni od dnia, w którym decyzje stały się ostateczne, określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestru obszarów górniczych (dwa, siedem, 10, 15, 56 i 499 dni po terminie),
  - w jednej⁴⁰ kopię decyzji wysłano PIG za pośrednictwem platformy e-PUAP, ale pomimo braku potwierdzenia jej odbioru, nie zweryfikowano, czy PIG ją otrzymał, co skutkowało nieprzekazaniem kopii decyzji do PIG.

(akta kontroli str. 487-489, 526-528)

Stosownie do § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestru obszarów górniczych, organ koncesyjny przekazuje PIG dokumenty określone w § 4 ust. 2 (w tym określone w § 4 ust. 2 pkt 1 kopie decyzji o udzieleniu koncesji, a jeżeli zostały wydane: decyzji o zmianie lub przeniesieniu koncesji, decyzji o cofnięciu albo stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji) w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzje wskazane w § 4 ust. 2 pkt stały się ostateczne.

Z wyjaśnień pracowników Referatu Geologii odpowiedzialnych za przesyłanie kopii decyzji do PIG oraz Geologa Wojewódzkiego odpowiedzialnego za nadzór nad ich przesyłaniem wynikało, że przyczynami opóźnień były:

- w dwóch przypadkach (dwa i 499 dni opóźnienia) – przeoczenie,
- w czterech przypadkach (siedem, 10, 15 i 56 dni opóźnienia) – m.in. problemy w działaniach poczty w dostarczaniu Urzędowi potwierzeń odbiorów.

Geolog Wojewódzki, który był odpowiedzialny za nadzór nad przesyłaniem kopii decyzji do PIG wyjaśnił, że kopię wysłał za pośrednictwem ePUAP i założył, że platforma funkcjonuje prawidłowo i nie ma konieczności sprawdzania dostarczenia dokumentów. Dodał, że działania sprawdzające byłyby czasochłonne przez co wpływałoby na terminowość prowadzenia innych spraw.

(akta kontroli str. 466, 470-477, 481, 564-567)

Z informacji uzyskanej w trakcie niniejszej kontroli NIK⁴¹ wynikało, że PIG nie otrzymał kopii ww. decyzji. Wynika z tego, że rzetelność działania wymaga bieżącej weryfikacji przekazywania dokumentów za pośrednictwem platformy ePUAP.

(akta kontroli str.526-528)

2. Dwie spośród siedmiu badanych decyzji o stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji, wydano dopiero po upływie odpowiednio 276 i 352 dni od daty ich wygaśnięcia. Decyzję DROŚ-G.7422.2.52.2022 stwierdzającą wygaśnięcie koncesji z dniem 18 kwietnia 2022 r. wydano 19 stycznia 2023 r., a decyzję DROŚ-G.7422.2.38.2019 stwierdzającą wygaśnięcie koncesji z dniem 1 stycznia 2019 r. wydano 19 grudnia 2019 r.

³⁹ Decyzje nr: DROŚ-G.7422.2.53.2020, DROŚ-G.7422.2.61.2020, DROŚ-G.7422.2.1.2021, DROŚ-G.7422.2.22.2021, DROŚ-G.7422.2.11.2022 i DROŚ-G.7422.2.13.2022.

⁴⁰ Decyzja DROŚ-G.7422.2.3.2022.

⁴¹ Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

(akta kontroli str. 553)

Geolog Wojewódzki odpowiedzialny za wydawanie decyzji o stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji wyjaśnił, że przepis art. 38 ustawy Prawa geologicznego (Wygaśnięcie decyzji) nie wskazuje terminu w jakim powinno nastąpić stwierdzenie wygaśnięcia decyzji, a decyzja taka ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny. Decyzje wydawane są z urzędu, po okresowej weryfikacji koncesji, a Urząd nie weryfikuje terminów ważności koncesji na bieżąco tylko okresowo. Dodał, że termin określony przepisami Kpa jest terminem instrukcyjnym i do wydawania decyzji z urzędu stosuje się odpowiednio, ale trudno jednoznacznie określić początek biegu terminu (ustawa takiego w tych przypadkach nie stosuje). W jego ocenie nie można zatem stwierdzić, że decyzje stwierdzające wygaśnięcie koncesji były wydane po terminie, ponieważ taki wprost określony w ustawie nie istnieje.

(akta kontroli str. 554-556)

Zgodnie z zasadą szybkości i prostoty postępowania określoną w art. 12 Kpa, organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia, a sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie. Zdaniem NIK po upływie daty wygaśnięcia decyzji, należało bezzwłocznie wydać decyzję wygaszającą koncesję.

3. Do czasu niniejszej kontroli NIK w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu nie zamieszczono ogólnego schematu procedur kontroli działalności gospodarczej wymaganych art. 47 ust. 3 Prawa przedsiębiorców.

Z oświadczenia Zastępczyni Sekretarza Województwa – Dyrektora Generalnego Urzędu, odpowiedzialnego za nadzór nad udostępnianiem informacji publicznej wynikało, że w Urzędzie przyjęto interpretację, że obowiązek ten dotyczy instytucji, które realizują kontrole na podstawie przepisów szczegółowych dotyczących poszczególnych rodzajów kontroli. Ponadto ww. oświadczyła, że po ponownej analizie ww. przepisu zamieszczono ww. schemat.

Podczas kontroli NIK na stronie podmiotowej BIP Urzędu zamieszczono „Ogólny schemat kontroli przedsiębiorców”.

(akta kontroli str. 77, 111, 150, 529-533b)

4. Spośród 40 zbadanych postępowań kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Urzędu:

- w jednym przypadku⁴² kontrolę wszczęto w dniu doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, co stanowiło naruszenie art. 48 ust. 2 Prawa przedsiębiorców,
- w jednym przypadku⁴³ w aktach brak było potwierdzenia, czy przedsiębiorca zgodnie z art. 48 ust. 1 ww. ustawy, został powiadomiony o zamiarze wszczęcia kontroli,

a w kontrole przeprowadzono bez udziału przedsiębiorców.

(akta kontroli str. 572-573, 590-602)

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że przeprowadzono czynności w terenie bez udziału przedsiębiorców, ponieważ był z nimi utrudniony kontakt, a brak potwierdzenia odbioru zawiadomienia może wynikać z zagubienia zwrotnego potwierdzenia odbioru przez pocztę. Dodał, że nieobecność przedsiębiorcy nie wyklucza możliwości oględzin złoża.

⁴² Sprawa DROŚ-G.7461.5.25.2019.

⁴³ Sprawa DRPOŚ-G.7461.5.6.2022

Zdaniem NIK utrudniony kontakt z przedsiębiorą nie usprawiedliwia przeprowadzenia kontroli z naruszeniem terminu określonego w art. 48 ust. 2 Prawa przedsiębiorców, W przypadku nieobecności przedsiębiorcy czynności można przeprowadzić w obecności osoby przez niego upoważnionej, pracownika przedsiębiorcy lub osoby zatrudnionej u przedsiębiorcy w ramach innego stosunku prawnego lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę (stosownie do art. 50 ust. 5 ww. ustawy. Brak w aktach potwierdzenia powiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli wynikało z nierzetelności dokumentowania tej czynności.

5. Geolog Wojewódzki nie ustalił opłaty dodatkowej w łącznej wysokości 640,58 tys. zł w dwóch przypadkach⁴⁴ wykonywania przez przedsiębiorcę działalności z rażącym naruszeniem warunków określonych w koncesji, co było niezgodne z art. 139 ust. 1, 2 i 3 pkt 3 Prawa geologicznego.

W pierwszym przypadku, z zestawienia zmian w zasobach złoża za 2017 r. i 2018 r. (złożonych przez przedsiębiorcę w 2019 r.) oraz za 2019 r. (złożonego w marcu 2020 r.), a także z operatów ewidencyjnych tego złoża wg stanu na koniec ww. lat wynikało, że wydobywano kopalinę (piasek) poniżej spągu udokumentowanego złoża. W ww. kolejnych latach poniżej spągu udokumentowanego złoża wydobyto: 26,24 tys. t, 27,96 tys. t i 51,55 tys. t. Geolog Wojewódzki 16 maja 2019 r. wezwał przedsiębiorcę do niezwłocznego usunięcia naruszeń warunków określonych w koncesji oraz sporządzenia dodatku do dokumentacji przedstawiającego głębsze zaleganie spągu. Decyzją z 18 grudnia 2019 r. Geolog Wojewódzki przeniósł koncesję na innego przedsiębiorcę. Decyzją z 15 lutego 2021 r. Geolog Wojewódzki zatwierdził ww. dodatek do dokumentacji. Jednocześnie Geolog Wojewódzki nie ustalił opłaty dodatkowej za wydobycie kopaliny poniżej spągu udokumentowanego złoża. W przypadku zastosowania stawki obowiązującej w 2023 r. (0,72 zł/t⁴⁵) wysokość opłaty dodatkowej za lata 2018-2019 obliczona zgodnie z art. 139 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy, wyniosłaby 286,24 tys. zł. Stosownie do art. 143 ust. 1 ww. ustawy decyzja w sprawie opłaty dodatkowej nie może zostać wydana po upływie pięciu lat od końca roku, w którym nastąpiło zdarzenie uzasadniające jej wydanie, zatem ustalenie opłaty dodatkowej za 2017 r. uległo przedawnieniu w 2022 r. W przypadku zastosowania stawki obowiązującej w 2022 r. ostatnim roku, w którym mogła być wydana taka decyzja (0,69 zł/t⁴⁶), wysokość opłaty dodatkowej wyniosłaby 90,53 tys. zł.

W drugim przypadku, w zestawieniu zmian w zasobach złoża za 2020 r. oraz z operatu ewidencyjnego tego złoża wg stanu na koniec 2020 r. wynikało, że wydobyto kopalinę (piasek i żwir) poniżej spągu udokumentowanego złoża w ilości 73,28 tys. t. Geolog Wojewódzki 6 maja 2021 r. wezwał przedsiębiorcę do niezwłocznego usunięcia naruszeń warunków określonych w koncesji i o sporządzenie dodatku do dokumentacji przedstawiającego głębsze zaleganie spągu. Geolog Wojewódzki nie ustalił opłaty dodatkowej za wydobycie kopaliny poniżej spągu udokumentowanego złoża. W przypadku zastosowania stawki

⁴⁴ Sprawa DROŚ-G.7461.5.8.2019 i DROŚ-G.7461.1.33.2021.

⁴⁵ Stawka opłaty eksploatacyjnej dla piasków i żwirów określona w załączniku do obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie stawek opłat na rok 2023 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P. poz. 1080).

⁴⁶ Stawka opłaty eksploatacyjnej dla piasków i żwirów określona w załączniku do obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie stawek opłat na rok 2022 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P. poz. 482).

obowiązującej w 2023 r. wysokość opłaty dodatkowej za 2020 r. wyniosłaby 263,81 tys. zł.

(akta kontroli str. 624-829, 907-951)

Z wyjaśnień Geologa Wojewódzkiego, odpowiedzialnego za ustalanie opłat dodatkowych w drodze decyzji, wynikało że:

- w pierwszym przypadku nie nałożył na przedsiębiorcę opłaty dodatkowej za kopalinę wydobytą w latach 2017-2019 ponieważ naruszenia zostały usunięte, koncesja została przeniesiona i został sporządzony dodatek do dokumentacji,
- w drugim przypadku po analizie operatu ewidencyjnego odstąpił od wymierzenia przedsiębiorcy opłaty dodatkowej za kopalinę wydobytą w 2020 r. ponieważ przegłębienia eksploatacji poniżej spągu nie potraktował jako rażące naruszenie koncesji,
- przedsiębiorcy stali na stanowisku, że ww. przekroczenie granic należy potraktować jako dokładniejsze rozpoznanie złoża, co potwierdzili sporządzonym dodatkiem do dokumentacji geologicznej złoża. Taka sytuacja jest jego zdaniem dopuszczalna i wynika z racjonalnej gospodarki złożem.

Dodał, że nie ma ustawowo skatalogowanego zbioru naruszeń koncesji, które kwalifikuje się jako rażące.

(akta kontroli str. 476-477, 483, 490-491, 495-496, 579-583)

Wyjaśnienia nie stanowią dostatecznego uzasadnienia stwierdzonych nieprawidłowości. Podstawą działalności uprawniającej do wydobywania kopalin jest koncesja, która rozstrzyga o zakresie praw podmiotu, ale także wyznacza przestrzeń, w której przedsiębiorca może realizować swoje uprawnienie. Przekroczenie tej przestrzeni w sytuacji, gdy nie mają miejsca okoliczności niezależne od przedsiębiorcy zawsze musi być traktowane jako rażące naruszenie warunków koncesji. Ustawa nie przewiduje żadnych okoliczności dopuszczających możliwość odstąpienia od ustalenia opłaty dodatkowej. Zdaniem NIK wydobywanie kopalin poniżej spągu udokumentowanego złoża jest wykonywaniem koncesji w sposób rażąco niezgodny z jej warunkami jako wiążący się z prowadzeniem działalności w obszarze, w którym przedsiębiorcy nie przysługują uprawnienia. W orzecznictwie sądów administracyjnych także prezentowany jest pogląd, że samo wydobywanie kopaliny poza obszarem górniczym stanowi rażące naruszenie warunków koncesji⁴⁷.

Powstałe wyrobisko nie było metodą lepszego rozpoznania złoża, lecz dowodem na to, że prowadzona była świadoma i celowa eksploatacja wykraczająca poza granice złoża. Definicja ustawowa rozpoznania, zawarta w art. 6 ust. 1 pkt 13 Prawa geologicznego, jako wykonywanie prac geologicznych na obszarze wstępnie udokumentowanego złoża kopaliny, nie pozwala na uznanie takiego działania jako rozpoznanie złoża kopaliny. W ocenie NIK przedsiębiorca był uprawniony do eksploatacji złoża na zmienionych warunkach, tj. wskutek zatwierdzenia uprzednio sporządzonego dodatku do dokumentacji geologicznej.

6. We wszystkich dziesięciu stwierdzonych przypadkach⁴⁸ (opisanych w pkt. 2.11 niniejszego wystąpienia pokontrolnego) niedopełnienia przez przedsiębiorców obowiązku określonego w art. 101 ust. 8 Prawa geologicznego dotyczącego przekazania organowi koncesyjnemu informacji o zmianach zasobów, Marszałek nie przeprowadził czynności wyjaśniających ani nie złożył zawiadomień do Policji

⁴⁷ Przykładowo wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z 9 lutego 2012 r. sygn.. akt II GSK 2230/14, z 9 sierpnia 2012 r. sygn.. akt II GSK 1100/11, z 13 maja 2016 r. sygn. akt II GSK 2940/14, z 9 stycznia 2019 r. sygn. akt II GSK 4714/16, z 23 lipca 2021 r. sygn.. akt II GSK 1383/18.

⁴⁸ Dotyczy informacji przedsiębiorców posiadających koncesje: 11/2016 (za 2022 r.), nr 2/2019 (za 2019 i 2020), nr 3/2019 (za 2020 r.), nr 7/2019 (za lata 2019-2021), nr 8/2019 (2019 i 2020 r.) i nr 10/2019 (za 2021 r.).

lub prokuratora pomimo, że zgodnie z art. 183 Prawa geologicznego niedopełnienie ww. obowiązku stanowiło wykroczenie. Dotyczyło to przedsiębiorcy, który nie złożył informacji za 2019 i 2020 r. oraz sześciu przedsiębiorców, którzy złożyli informacje po wymaganym terminie (trzech informacji za 2019 r., czterech informacji za 2020 r. i dwóch informacji za 2021 r.).

akta kontroli str. 476-478, 484, 505-525, 579-581, 830-831)

Geolog Wojewódzki odpowiedzialny za organizowanie pracy Referatu Geologii wyjaśnił, że nie powiadomiono organów ścigania, ponieważ w pierwszej kolejności stosując zasadę informowania, wzywa się do przedłożenia takiej informacji. Jego zdaniem przekazanie informacji po terminie jest dopełnieniem obowiązków w ww. zakresie i nie ma konieczności nakładania grzywny. W przypadku gdy przedsiębiorca notorycznie nie przedkłada informacji, przeprowadza się kontrole. Uważa, że ww. art. 183 nie oznacza obowiązku powiadamiania organów ścigania w przypadku nieterminowości. W przeciwnym razie taka ścieżka postępowania groziłaby paraliżem pracy.

(akta kontroli str. 579-581)

Zdaniem NIK w sytuacji, gdy Marszałek nie przeprowadził czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia, zaniechanie złożenia zawiadomień do Policji lub prokuratora o stwierdzonych przypadkach niedopełnienia przez przedsiębiorców ustawowego obowiązku przekazania informacji o zmianach zasobów, stanowiącego wykroczenie z art. 183 Prawa geologicznego było działaniem nierzetelnym.

7. W jednym⁴⁹ spośród 62 badanych przypadków opłatę eksploatacyjną wniesiono w wysokości innej niż należna, ale Geolog Wojewódzki nie określił jej wysokości w drodze decyzji, co było niezgodne z art. 138 Prawa Geologicznego. Zgodnie z ww. artykułem, w razie stwierdzenia, że przedsiębiorca dokonał wpłaty w wysokości innej niż należna, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy.

Przedsiębiorca za 2019 r. dokonał wpłat w łącznej wysokości 7,19 tys. zł za wydobycie 11,6 tys. t piasku, podczas gdy w informacji o zmianach zasobów przedstawionej Urzędowi 8 czerwca 2020 r. podał, że wydobyl 11,0 tys.t piasku. Wynika z tego, że zawyżył opłaty eksploatacyjne o 372 zł.

(akta kontroli str. 283-288, 830-833, 861-866)

Geolog Wojewódzki wyjaśnił, że zgodnie z art. 143 Prawa Geologicznego na wydanie decyzji w ww. sprawie ma pięć lat od otrzymania informacji o zmianach zasobów.

(akta kontroli str. 585-587)

Organ koncesyjny miał obowiązek określenia w drodze decyzji opłaty w należnej wysokości, jednakże nie określił tej opłaty pomimo upływu 35 miesięcy od otrzymania informacji w tej sprawie oraz pomimo niewystąpienia okoliczności uzasadniających zwłokę. Zgodnie z zasadą szybkości i prostoty postępowania określoną w art. 12 Kpa, organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia, a sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie.

---

⁴⁹ Dotyczy koncesji nr 8/2019.

8. W jednym spośród pięciu zbadanych postępowań kontrolnych przeprowadzonych przez Urząd, w których stwierdzono naruszenia w zakresie właściwości OUG, nie poinformowano OUG o stwierdzonym naruszeniu (nieprawidłowym nachyleniu skarp wyrobiska na terenie nieobjętym koncesją)⁵⁰.
(akta kontroli str. 476-478, 484-485, 571-577, 579-582)

Geolog Wojewódzki odpowiedzialny za nadzór nad załatwianiem spraw należących do właściwości Referatu Geologii wyjaśnił, że kontrola nachylenia skarp należy do zadań OUG, ale nie było wystarczającego powodu, aby zawiadomić o tym uchybieniu OUG.

(akta kontroli str. 478, 485, 579-582)

Zdaniem NIK nieprzekazanie właściwemu OUG informacji dotyczącej ww. naruszenia, było zachowaniem nierzetelnym. Nawet podejrzenie takiego naruszenia jest wystarczającym powodem do zawiadomienia.

9. Marszałek nie przeprowadził czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia z art. 177 pkt 2 Prawa geologicznego ani nie złożył zawiadomień do Policji lub prokuratora, pomimo stwierdzenia w pięciu przypadkach wydobywania kopalin ze złóż z naruszeniem warunków określonych w koncesji, polegającym na wydobywaniu kopalin poza obszarem górniczym lub poniżej spągu złoża (trzech w którym Geolog Wojewódzki wydał decyzje ustalające opłaty dodatkowe za rażące naruszenie koncesji i dwóch, w których takich decyzji nie wydał).

(akta kontroli str. 537-552, 558-563, 585-589)

Geolog Wojewódzki odpowiedzialny za nadzór nad załatwianiem spraw należących do właściwości Referatu Geologii wyjaśnił: „Wydobycie w tym przypadku zakwalifikowano jako naruszenie, które nie wyrządziło znacznej szkody w mieniu ani środowisku. Organy ścigania powinny być powiadamiane w sytuacji gdzie istnieje prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa (art. 176 ustawy wymienia zakres spraw opierających się o kodeks karny). Każda sprawa wymaga odrębnej analizy organu i uwzględnienia wszystkich okoliczności przy podejmowaniu decyzji”.

(akta kontroli str. 585-589)

Wyjaśnienia te nie zasługują na uwzględnienie. Ocena istnienia w danym stanie faktycznym znamion czynu zabronionego należy do organów ścigania. W ww. przypadkach Marszałkowi przysługiwały uprawnienia oskarżyciela publicznego – na podstawie art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁵¹ - i powinien z tego uprawnienia skorzystać poprzez przeprowadzenie czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia i – w zależności od ich wyniku – zastosowanie środka oddziaływania (zwrócenie uwagi, ostrzeżenie, pouczenie) albo złożenie wniosku o ukaranie, a w razie odstąpienia od przeprowadzenia czynności wyjaśniających – o możliwości popełnienia wykroczenia powinien zawiadomić Policję lub prokuratora. Zaniechanie złożenia zawiadomienia o ww. naruszeniach, w sytuacji nieskorzystania przez Marszałka z ww. uprawnień, było działaniem nierzetelnym.

OCENA CZĄSTKOWA

Urząd realizował zadania dotyczące identyfikacji i przeciwdziałaniu eksploatacji kopalin z naruszeniem warunków koncesji. Badanie wybranych 42 decyzji wydanych w okresie kontroli wykazało, że kopie 35 decyzji przekazano do PIG terminowo, ale kopie sześciu decyzji przekazano po wymaganym terminie, a kopii jednej decyzji do PIG nie przekazano. Badanie siedmiu decyzji o stwierdzeniu wygaśnięcia koncesji

⁵⁰ Sprawa DROŚ-G.7461.5.18.2020.

⁵¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1124, ze zm.

wykazało, że wydano je po upływie od 28 do 152 dni od daty upływu ważności koncesji, a w dwóch przypadkach po upływie 276 i 352 dni. Udostępnienie w na stronie podmiotowej BIP Urzędu ogólny schematu procedur kontroli przedsiębiorców nastąpiło w wyniku kontroli NIK. Badanie wybranych 40 postępowań kontrolnych przestrzegania warunków udzielonych koncesji wykazało, że podejmowano je zasadnie, poza dwoma przypadkami przeprowadzono i udokumentowano je prawidłowo, a w przypadku stwierdzenia naruszeń, wykorzystywano dostępne środki w celu wyegzekwowania ich usunięcia. W trzech przypadkach stwierdzono rażące naruszenie warunków koncesji i wskutek tego naliczono wymagane opłaty dodatkowe stosując odpowiednie stawki. W dwóch przypadkach, pomimo stwierdzenia rażącego naruszenia warunków koncesji przez przedsiębiorców w latach 2017-2020, nie ustalono opłaty dodatkowej w łącznej wysokości 640,58 tys. zł.⁵² Nie przeprowadzono czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia ani nie złożono zawiadomień do Policji lub prokuratora o ww. przypadkach rażącego naruszenia koncesji. Badanie akt wybranych 10 przedsiębiorców zobowiązanych do przedłożenia informacji o zmianach zasobów za lata 2019-2020 wykazało, że nie przeprowadzono czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia ani nie składano zawiadomień do Policji lub prokuratora w przypadkach niewywiązywania się przez przedsiębiorców z tego obowiązku. W Urzędzie rzetelnie zweryfikowano informacje o należnych opłatach eksploatacyjnych złożone przez tych przedsiębiorców za ww. lata. W przypadku nieterminowego wniesienia opłaty eksploatacyjnej lub wniesienia jej w nieodpowiedniej wysokości (poza jednym przypadkiem⁵³), wydano wymaganą decyzję określającą wysokość tej opłaty, określono w drodze decyzji. W przypadku uzyskania informacji o wydobywaniu kopalin bez koncesji lub stwierdzenia naruszeń w zakresie właściwości OUG, poza jednym przypadkiem⁵⁴, Urząd poinformował o tym OUG. Rzetelnie i terminowo załatwiono jedną skargę dotyczącą naruszeń warunków koncesji, która wpłynęła w okresie objętym kontrolą.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Terminowe przekazywanie PIG kopii wszystkich wydanych decyzji.
2. Przekazanie PIG kopii decyzji DROŚ-GF.7422.2.3.2022.
3. Bezzwłoczne wydawanie decyzji stwierdzających wygaśnięcie koncesji.
4. Rzetelne dokumentowanie doręczenia przedsiębiorcy zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli i przestrzeganie terminu wszczęcia kontroli.
5. Przeprowadzenie analizy spraw: DROŚ-G.7461.5.8.2019 i DROŚ-G.7461.1.33.2021 pod względem wystąpienia rażącego naruszenia warunków określonych w koncesji, o którym mowa w art. 139 ust. 1 Prawa geologicznego, polegającego na wydobywaniu w latach 2018-2019 i w roku 2020 kopaliny poniżej spągu udokumentowanego złoża.
6. Określenie należnej opłaty eksploatacyjnej za 2019 r. dla przedsiębiorcy posiadającego koncesję nr 8/2019.
7. Powiadomienie OUG o naruszeniach stwierdzonych w wyniku kontroli nr DROŚ-G.7461.5.18.2020.

⁵² Wysokość opłat wyliczono przy zastosowaniu stawki obowiązującej w 2023 r. dla kopalin wydobytych w latach 2018-2020, a dla kopaliny wydobytej w 2017 r. – stawkę obowiązującą w 2022 r.

⁵³ Dotyczył zawyżenia przez przedsiębiorcę opłaty o 372 zł.

⁵⁴ Nie poinformował OUG o stwierdzonym na kontroli nieprawidłowym nachyleniu skarp wyrobiska na terenie nieobjętym koncesją.

8. W przypadkach stwierdzenia wydobywania kopalin ze złóż z naruszeniem warunków określonych w koncesji, a także w sytuacjach niedopełnienia przez przedsiębiorcę obowiązku określonego w art. 101 ust. 8 Prawa geologicznego (w zakresie przedkładania informacji o zmianach zasobów), przeprowadzanie czynności wyjaśniających w sprawie możliwości popełnienia wykroczenia albo składanie w takich przypadkach zawiadomień do Policji lub prokuratora.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 19 maja 2023 r.

Kontrolerzy
Rafał Wieczorkowski
Główny specjalista kp.

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
p.o. Wicedyrektor
Ewa Duszka

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

p.o. Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
w Gdańsku
Tomasz Słaboszowski